

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 3C/137/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8214208625
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladislav Puškáš
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2016:8214208625.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Samosudca Okresného súdu Bardejov JUDr. Vladislav Puškáš v právnej veci žalobcu AB 1 B. V., Strawinskylaan 933, Amsterdam, Holandské kráľovstvo, reg. č. 560 07 043, zastúpený Advokátskou kanceláriou GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., Piaristická 707/25, 911 01 Trenčín, IČO: 47 234 679 proti žalovanej D. B., nar. XX.X.XXXX, E. XXX, XXX XX E.Ň., o zaplatenie 633,86 EUR s príslušenstvom, dňa 18.3.2016 takto

rozhodol:

Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi 419,64 EUR spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,25 % ročne od 13.2.2014 do zaplatenia v mesačných splátkach po 50,- EUR, pričom prvá splátka sa stane splatnou dňa 30.4.2016 a každá ďalšia vždy do konca toho ktorého mesiaca až do úplného vyrovnania pod následkom straty výhody splátok.

V prevyšujúcej časti žalobu žalobcu z a m i e t a .

Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi na účet jeho právneho zástupcu na súdnom poplatku 12,- EUR a na trovách právneho zastúpenia 38,04 EUR a to v lehote 3 dní po právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca podanou žalobou žiadal žalovanej uložiť povinnosť zaplatiť mu 633,86 EUR, vyčíslený úrok z omeškania vo výške 42,27 EUR a úrok z omeškania vo výške 8,25 % ročne zo sumy 633,88 EUR odo dňa 5.12.2014 do zaplatenia. Žalobu odôvodňoval tak, že spoločnosť Home Credit Slovakia, a.s. uzatvorila so žalovanou ako dlžníčkou dňa 7.1.2013 úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú Úverové zmluvné podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. Predmetom úverovej zmluvy bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru vo výške 509,- EUR spoločnosťou Home Credit Slovakia, a.s. žalovanej. Žalovaná sa zaviazala peňažné prostriedky vrátiť v 36-tich pravidelných mesačných splátkach po 22,34 EUR splatných v zmysle úverovej zmluvy. Žalovaná bola v omeškani s úhradou svojho záväzku tak, ako je uvedené vo výpise čerpania, splátok a úhrad, z ktorého vyplýva prehľad jednotlivých platieb žalovanej a spôsob ich započítania. V zmysle hlavy Úverových zmluvných podmienok s názvom Ukončenie úverovej zmluvy o poskytnutí úveru, bola žalovaná poskytovateľom úveru vyzvaná listom zo dňa 23.1.2014 k splateniu celého zostatku úveru, ktorý pozostáva z nezaplatených splátok po splatnosti, upomienky a zmluvnej pokuty a zo zospoplatnených budúcich splátok v lehote 15 dní od odoslania výzvy.

V súlade s ustanovením § 526 Občianskeho zákonníka boli pohľadávky spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. vzniknuté z úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 7.1.2013, na základe zmluvy zo dňa 23.1.2014 postúpené na žalobcu. Žalobca eviduje voči žalovanej dlh na istine 65,36 EUR, úrok vo výške 78,48 EUR, zospoplatnená istina vo výške 425,01 EUR, poplatok za upomienku II. vo výške 36,-

EUR, zmluvná pokuta vo výške 17,- EUR, poplatok za upomienku II. vo výške 12,- EUR, dlh spolu vo výške 633,86 EUR.

Sadzba úroku z omeškania, ktorú si žalobca v žalobe uplatňuje vo výške 8,25 % ročne bola stanovená tak, že k základnej úrokovej sadzbe ECB platnej k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu, t. j. ku dňu 13.2.2014 (pätnásty deň odo dňa odoslania výzvy k splateniu celého úveru) + 8 percentuálnych bodov. Za dobu omeškania od 13.2.2014 do 4.12.2014, t.j. do dňa vyhotovenia žaloby bol úrok z omeškania vyčíslený sumou 42,27 EUR.

V rámci prípravy veci na pojednávanie súd žalobcu vyzval žalobu doplniť podrobnejšou špecifikáciou jeho nároku. Žalobca na výzvu súdu reagoval písomným podaním, ktoré súdu doručil dňa 21.9.2015 a z ktorého vyplýva, že žalovaná zaplatila iba štyri splátky po 22,34 EUR, teda v zmluvne dohodnutej výške a zo zmluvne dohodnutého počtu splátok (36) je so zaplatením 32 splátok v omeškaní. Žalovaná splátky úveru prestala platiť počnúc splátkou splatnou dňa 25.7.2013. Úrok z úveru bol so žalovanou dohodnutý v úverových zmluvných podmienkach konkrétne Hlave 4 § 2 a poplatok za upomienky II je vyčíslený na základe úverových zmluvných podmienok konkrétne Hlave 18 § 1. Poplatky za upomienky si žalobca uplatňuje v súvislosti s upomienkami na úhradu omeškaných splátok v poradií 5., 6., 8. a 9. mesačnej splátky. Žalovaná nesplácala úver v súlade s úverovými podmienkami, preto jej dňa 1.9.2013 bola vystavená zmluvná pokuta v zmysle Hlavy 18 § 2 Úverových zmluvných podmienok. Dňa 23.1.2014 bola žalovanej v súlade s úverovými zmluvnými podmienkami Hlava 7 § 3 písm. a/ zaslaná výzva na splatenie celého dlhu, ktorá bola poštou odoslaná dňa 29.1.2014, pričom žalovaná po zospoplatnení neuhradila žiadnu sumu. Žalovaná do omeškania so splatením celého dlhu sa dostala dňom 13.2.2014, ktorý bol určený tak, že ku dňu odoslania výzvy na zaplatenie celého dlhu, t. j. ku dňu 29.1.2014 bola pripočítaná lehota 15 dní na zaplatenie. Úrok z omeškania za dobu od 13.2.2014 do 4.12.2014, t.j. dňa vypracovania žaloby bol vyčíslený sumou 42,27 EUR a je samostatnou súčasťou nároku.

Žalovaná sa k žalobe žalobcu, napriek výzve súdu, nevyjadрила.

V súlade s ustanovením § 115 ods. 1 O.s.p. súd na pojednanie veci nariadil pojednávanie, na ktoré predvolal právneho zástupcu žalobcu a žalovanú. Právny zástupca žalobcu sa na pojednávanie nedostavil, aj keď mu predvolanie na pojednávanie bolo riadne a včas doručené (§ 115 ods. 2 O.s.p.), keď predvolanie na pojednávanie prevzal dňa 11.3.2016. Elektronickým podaním súdu doručeným v deň pojednávania právny zástupca žalobcu ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní z kapacitných dôvodov a oznámil, že súhlasí, aby súd vec prejednal v jeho neprítomnosti i neprítomnosti žalobcu. Zároveň oznámil, že na žalobe v celom rozsahu trvá.

Žalovaná sa na pojednávanie dostavila a prehlásila, že dlh by bola ochotná uhradiť, ale v primeraných mesačných splátkach.

Súd vec prejednal v neprítomnosti žalobcu a jeho právneho zástupcu, lebo predvolanie na pojednávanie bolo právnenému zástupcovi riadne a v lehote podľa § 115 ods. 2 doručené a žalobca i jeho právny zástupca s prejednaním veci v ich neprítomnosti súhlasili, čím boli splnené podmienky prejednanie veci v ich neprítomnosti v zmysle ustanovenia § 101 ods. 2 O.s.p.

Vykonaním dokazovania oboznámením sa so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a revolvingovom úvere zo dňa 7.1.2013, Úverovými podmienkami pre spotrebiteľský a revolvingový úver spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. s platnosťou od 1.1.2013, výzvou k splateniu celého úveru zo dňa 23.1.2014 s pripojeným poštovým podacím hárkom, oznámením o postúpení pohľadávky spojeným s predžalobnou výzvou zo dňa 19.11.2014, výpisom z obchodného registra, výpisom čerpania, splátok a úhrad (výpis z úverového účtu), odpoveďou žalobcu na výzvu súdu, výsluchom žalovanej a zistil tento skutkový stav:

Žalovaná dňa 7.1.2013 uzavrela so spoločnosťou Home Credit Slovakia, a.s. písomnú zmluvu číslo XXXXXXXXXXXX označenú ako „Zmluva o spotrebiteľskom úvere a zmluva o revolvingovom úvere“, z obsahu ktorej vyplýva, že spoločnosť Home Credit Slovakia, a.s. (ďalej iba poskytovateľ úveru) poskytla žalovanej úver vo výške 509,- EUR za účelom úhrady ceny tovaru s názvom LED 42 LM3400 s predajnou cenou 569,- EUR, z ktorej žalovaná zaplatila v hotovosti 60,- EUR. Úver bol poskytnutý s ročnou úrokovou sadzbou 29,32 %, pri RPMN 34,1 %, priemernej hodnote RPMN 46,35 EUR s tým, že žalovaná úver bude splácať 36-timi mesačnými splátkami vo výške 22,34 EUR so splatnosťou prvej splátky dňa

7.3.2013, s úhradou nasledujúcich splátok vždy do 25. dňa v kalendárnom mesiaci a lehotou splatnosti 25.2.2016.

Žalobca tvrdí, že žalovaná bola v omeškaní s úhradou svojho záväzku tak, ako uviedol vo výpise čerpania, splátok a úhrad priloženom k žalobe, z ktorého vyplýva prehľad jednotlivých platieb žalovanej a spôsob ich započítania.

Z listiny predloženej žalobcom (výpis čerpania, splátok a úhrad) vyplýva, že spoločnosť Home Credit Slovakia, a.s. žalovanej dňa 7.1.2013 poskytla úver vo výške 509,- EUR, pričom žalovaná z dohodnutých 36 mesačných splátok po 22,34 EUR zaplatila iba 4 splátky v zmluvne dohodnutej výške, spolu 89,36 EUR, naposledy dňa 25.6.2013. Dňom 23.1.2014 spoločnosť Home Credit Slovakia, a.s. vyhlásila predčasnú splatnosť úveru a listom z uvedeného dňa vyzvala žalovanú k splateniu celého úveru, ktorého zostatok k uvedenému dňu bol vo výške 633,86 EUR. Žalovaná, podľa žalobcu, na výzvu o splatenie celého úveru nereagovala. Spoločnosť Home Credit Slovakia, a.s. zmluvou uzavretou v súlade s ustanovením § 526 zákona č. 40/1964 Zb. (Občiansky zákonník), zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 23.1.2014, pohľadávku vzniknutú z úverovej zmluvy so žalovanou postúpila na žalobcu.

Žalobca tvrdí, že dlh žalovanej je vo výške 633,86 EUR, ktorý pozostáva zo sumy 490,37 EUR na istine úveru, sumy 78,49 EUR na úrokoch z úveru, sumy 17,- EUR na zmluvnej pokute a sumy 48,- EUR na poplatku za upomienky. Žalovaná podľa žalobcu bola od 13.2.2014 až doposiaľ v omeškaní, preto je povinná zaplatiť úroky z omeškania vo výške 8,25 % ročne. Za dobu od 13.2.2014 do 4.12.2014, t.j. do dňa vyhotovenia žaloby, úrok z omeškania tak vyčíslil sumou 42,27 EUR a počnúc od 5.12.2014 do zaplata sumy 633,86 EUR žiada žalovanej uložiť povinnosť zaplatiť mu úroky z omeškania vo výške 8,25 % zo sumy 633,88 EUR.

Žalovaná, ktorú súd vypočul na pojednávaní ako účastníčku konania potvrdila, že na kúpu televízora jej bol poskytnutý úver vo výške 509,- EUR. Pri uzatváraní zmluvy jej bola oznámená iba výška splátok, s ostatnými podmienkami úveru oboznámená nebola a tak nevedela ani výšku úrokov. Aj keď čítať vie, dobre nevidí a keďže zmluva bola napísaná malými písmenami, aj keby bola chcela, zmluvu by nemohla prečítať, preto si ju ani neprečítala. Na úver zaplatila iba niekoľko splátok v celkovej výške ako tvrdí žalobca 89,36 EUR. Úver nesplácala z dôvodu, lebo väčšinu peňazí dávala na liečenie teraz už nebohého manžela, ktorý bol chorý na rakovinu. Je dôchodkyňou s mesačným dôchodkom 240,- EUR včítane vdovského. Býva v dome spolu s invalidnou dcérou v jednej izbe, v ostatných troch izbách býva vydatá dcéra, ktorá má 11 maloletých detí. Svoj dlh je ochotná a schopná plniť v mesačných splátkach vo výške 50,- EUR, ktoré žiada priznať.

Vychádzajúc z takto zisteného skutkového stavu súd ustálil, že zodpovedá skutočnosti tvrdenie žalobcu, podľa ktorého dňa 7.1.2013 spoločnosť Home Credit Slovakia, a.s. uzavrela so žalovanou písomnú zmluvu, na základe ktorej označená spoločnosť žalovanej poskytla úver na nákup tovaru vo výške 509,- EUR, ktorý sa žalovaná zaviazala splatiť mesačnými splátkami vo výške 22,34 EUR, so splatnosťou prvej splátky dňa 7.3.2013. Niet pritom sporu o tom, že úverová zmluva uzavretá medzi spoločnosťou Home Credit Slovakia, a.s. a žalovanou, je svojím charakterom zmluvou spotrebiteľskou, nakoniec vyplýva aj z jej pomenovania (nadpisu): „Zmluva o spotrebiteľskom úvere a zmluva o revolvingovom úvere“. Zmluva o úvere včítane zmluvy o spotrebiteľskom úvere, je však typickým obchodnoprávnym záväzkovým vzťahom, preto čo do základu je nutné takúto zmluvu, nehľadiac na skutočnosť, že bola uzavretá medzi obchodnou spoločnosťou s predmetom činnosti, okrem iného, poskytovanie úverov ako veriteľom (Home Credit Slovakia, a.s. zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Trnava, oddiel Sa, vložka číslo 10130/T) a fyzickou osobou ako dlžníkom, posúdiť podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka.

Podľa § 261 ods. 3 písm. d/ Obchodného zákonníka v znení ku dňu 7.1.2013, t.j. ku dňu uzavretia zmluvy, touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy: zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditívu (§ 682), zmluvy o inkase (§ 692), zmluvy o bankovom uložení veci (§ 700), zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716).

Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 499 Obchodného zákonníka za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky možno dojednať odplatu, ak poskytovanie úveru je predmetom podnikania veriteľa.

Podľa § 502 Obchodného zákonníka od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške. Pri pochybnostiach sa predpokladá, že dojednaná výška úrokov sa týka ročného obdobia.

Vzhľadom na to, že úverová zmluva dňa 7.1.2013 uzavretá medzi spoločnosťou Home Credit Slovakia, a.s. a žalovanou má charakter zmluvy spotrebiteľskej, je nutné túto zmluvu posudzovať nielen podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka, ale rovnako aj podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka upravujúcich spotrebiteľské zmluvy, konkrétne podľa ustanovení § 52 a násl. v znení platnom v čase uzavretia zmluvy, ale aj podľa ustanovení zákona číslo 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch i zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Pri posudzovaní obsahových náležitostí zmluvy, ale najmä podmienok, za ktorých podľa zmluvy úver žalovanej bol poskytnutý, nemožno opomenúť ani Smernicu Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ktorá do právneho poriadku Slovenskej republiky bola prebratá zákonom číslo 150/2004 Z.z. a tvorí prílohu Občianskeho zákonníka a ktorú je nutné využívať ako interpretačné pravidlo k ustanoveniam právneho poriadku upravujúcich režim spotrebiteľských zmlúv (v tomto smere pozri aj rozsudok Európskeho súdneho dvora z 27.6.2000 vo veciach C-240/98, C-241/98, C-242/98, C-243/98 a C-244/98 Oceáno Grupo Editorial SA proti Roció Murciano Quintero a Salvat Editores SA proti José M. Sánchez Aleón Prades, Jose Luis Copano Badillo, Mohamed Benoane a Emilio Vinas Felin, podľa ktorého účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť neprimerané podmienky z úradnej povinnosti, stanoviť z úradnej povinnosti, či je podmienka nečestná a tým vytvoriť vhodné prostriedky na dosiahnutie výsledku sledovaného čl. 6 Smernice, najmä prostriedky chrániace spotrebiteľa pred záväzkom voči nečestnej podmienke a dosiahnuť zámer čl. 7 Smernice; takéto opatrenia môžu pôsobiť ako odstrašujúci prostriedok a predchádzať nečestným zmluvným podmienkam).

Podľa § 52 Občianskeho zákonníka v znení platnom ku dňu 7.1.2013, t.j. ku dňu uzavretia zmluvy o úvere, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 Občianskeho zákonníka, opäť v znení platnom ku dňu 7.1.2013 spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy,

- b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa,
- c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví,
- d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu,
- e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, ak spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi,
- f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú,
- g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty,
- h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nespĺnil záväzky, ktoré vznikli,
- i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve,
- j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú na zvýšenie ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia,
- k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nespĺnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku,
- l) obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosti niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana,
- m) v prípade čiastočného alebo úplného nespĺnenia záväzku zo strany dodávateľa neprimerane obmedzujú alebo vylučujú možnosť spotrebiteľa domáhať sa svojich práv voči dodávateľovi vrátane práva spotrebiteľa započítať pohľadávku voči dodávateľovi,
- n) spôsobujú, že platnosť zmluvy uzatvorenej na dobu určitú sa po uplynutí obdobia, na ktorú bola zmluva uzavretá, predlži, pričom spotrebiteľovi priznávajú neprimerane krátke obdobie na prejavenie súhlasu s predĺžením platnosti zmluvy,
- o) ktoré oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba dodávateľovi,
- p) obmedzujú zodpovednosť dodávateľa, ak bola zmluva uzavretá sprostredkovateľom, alebo vyžadujú uzavretie zmluvy prostredníctvom sprostredkovateľa v osobitnej forme,
- r) vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné. Ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti. Zabezpečenie splnenia záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy prostredníctvom zabezpečovacieho prevodu práva k nehnuteľnosti je pri spotrebiteľskej zmluve neprijateľné. Ak poskytne dodávateľ spotrebiteľovi plnenie a spotrebiteľ si ho neobjednal, nie je spotrebiteľ povinný plnenie vrátiť ani ho uschovať; vylúčené sú aj ďalšie nároky dodávateľa voči spotrebiteľovi. Nevyžiadaným plnením je aj ďalšie opakujúce sa plnenie poskytnuté spotrebiteľovi na základe zmluvy uzavretej prostriedkami diaľkovej komunikácie, ak spotrebiteľ výslovne o takéto plnenie nepožiadaval. Ak dodávateľ nepreukáže opak, považuje sa opakujúce sa plnenie vždy za nevyžiadané. Ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Neprijateľnosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí. Ustanovenia spotrebiteľskej zmluvy uzavretej na dobu neurčitú, podľa ktorých si dodávateľ finančných služieb podľa osobitného predpisu vyhradzuje právo z vážneho objektívneho dôvodu jednostranne a bez poskytnutia výpovednej lehoty vypovedať túto zmluvu, sa nepovažujú za neprijateľnú podmienku podľa odseku 4 písm. g), ak ide o vážny objektívny dôvod, ktorý dodávateľ nezapríčinil, nemohol predvídať ani odvrátiť a ktorý dodávateľovi bráni v plnení tejto zmluvy, pričom dodávateľ sa v tejto zmluve zaviazal, že o vypovedaní a dôvode vypovedania tejto zmluvy bez zbytočného odkladu písomne informuje spotrebiteľa.

Ustanovenia odseku 4 písm. g) a i) o neprijateľných podmienkach sa nepoužijú na spotrebiteľskú zmluvu, ktorej predmetom je

a) obchod s prevoditeľnými cennými papiermi, finančnými nástrojmi a inými produktmi alebo službami, kde je cena závislá od pohybu kurzov a indexov na regulovanom trhu alebo od trhovej sadzby, na ktoré dodávateľ nemá vplyv,

b) nákup cudzej meny alebo predaj cudzej meny, cestovných šekov alebo medzinárodné peňažné príkazy vystavené v cudzej mene.

Za neprijateľnú podmienku podľa odseku 4 písm. i) sa nepovažuje podmienka, podľa ktorej si

a) dodávateľ finančných služieb podľa osobitného predpisu vyhradzuje právo z vážneho objektívneho dôvodu bez oznámenia zmeniť úrokovú sadzbu alebo výšku iných poplatkov za finančné služby podľa osobitného predpisu, ktoré má platiť spotrebiteľ alebo dodávateľ, ak súčasne sa dodávateľ zaviazal bez zbytočného odkladu o tom a o možnosti spotrebiteľa vypovedať spotrebiteľskú zmluvu písomne informovať spotrebiteľa a ak spotrebiteľ má právo bezplatne a s okamžitou účinnosťou vypovedať túto zmluvu,

b) dodávateľ finančných služieb podľa osobitného predpisu si vyhradzuje právo meniť jednostranne podmienky spotrebiteľskej zmluvy na dobu neurčitú, ak sa od dodávateľa vyžaduje, aby o tom a o možnosti spotrebiteľa vypovedať túto zmluvu bez zbytočného odkladu písomne informoval spotrebiteľa, a ak spotrebiteľ má právo bezplatne a s okamžitou účinnosťou vypovedať túto zmluvu.

Ustanovenie odseku 4 písm. j) o neprijateľných podmienkach sa nepoužije na spotrebiteľskú zmluvu, ktorej predmetom je

a) obchod s prevoditeľnými cennými papiermi, finančnými nástrojmi a inými produktmi alebo službami, kde je cena závislá od pohybu kurzov a indexov na regulovanom trhu alebo od trhovej sadzby, na ktoré dodávateľ nemá vplyv,

b) nákup cudzej meny alebo predaj cudzej meny, cestovných šekov alebo medzinárodných peňažných príkazov vystavených v cudzej mene,

c) doložka o cenových indexoch, ak takúto doložku výslovne dovoľuje osobitný predpis a ak spôsob úpravy ceny je v tejto doložke výslovne opísaný.

Podľa § 53c Občianskeho zákonníka, rovnako v znení platnom ku dňu uzavretia zmluvy, t.j. ku dňu 7.1.2013, ak je spotrebiteľská zmluva vyhotovená písomne, predmet a cena nesmú byť uvedené menším písmom ako iná časť takejto zmluvy s výnimkou názvu zmluvy a označení jej častí. Zmluva uzatvorená v rozpore s týmto ustanovením je neplatná.

Podľa § 4 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, v znení platnom v čase uzavretia zmluvy, veriteľ alebo finančný agent je povinný v dostatočnom časovom predstihu pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred prijatím ponuky o spotrebiteľskom úvere poskytnúť spotrebiteľovi v súlade so zmluvnými podmienkami ponúkanými veriteľom alebo požiadavkami spotrebiteľa informácie o

a) druhu spotrebiteľského úveru,

b) veriteľovi, prípadne finančnom agentovi spotrebiteľského úveru, v rozsahu obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, prípadne finančného agenta, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresa trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa alebo finančného agenta, ak ide o fyzickú osobu,

c) celkovej výške, konkrétnej mene ponúkaného spotrebiteľského úveru a podmienkach jeho čerpania,

d) dobe trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termíne konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

e) tovare alebo službe, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a o cene tovaru alebo poskytnutej službe, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

f) úrokovej sadzbe spotrebiteľského úveru, podmienkach, ktoré upravujú jej uplatňovanie, indexe alebo referenčnej úrokovej sadzbe, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj o časových obdobiach, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienkach a spôsobe vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

g) celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, a o ročnej percentuálnej miere nákladov znázornenej pomocou reprezentatívneho príkladu, v ktorom sa uvedú všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov; pri poskytovaní týchto informácií je veriteľ povinný zohľadniť

1. návrh podmienok poskytnutia spotrebiteľského úveru, ktoré veriteľovi oznámil spotrebiteľ, vrátane dĺžky trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a celkovú výšku spotrebiteľského úveru,

2. či zmluva o spotrebiteľskom úvere umožňuje rozličné spôsoby čerpania spotrebiteľského úveru s rôznymi poplatkami alebo úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru a veriteľ používa predpoklad uvedený v prílohe č. 2 časti II písm. b); v takom prípade musí veriteľ uviesť, že iné mechanizmy čerpania spotrebiteľského úveru môžu viesť k vyššej ročnej percentuálnej miere nákladov,

h) výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne o poradí, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

i) poplatkoch za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné operácie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, o poplatkoch za používanie platobných prostriedkov na platobné operácie a čerpania, iných poplatkoch vyplývajúcich zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a o podmienkach, za ktorých sa tieto poplatky môžu zmeniť,

j) výške poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára pri uzavretí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ak sú veriteľovi známe,

k) povinnosti uzavrieť zmluvu o doplnkovej službe súvisiacej so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, najmä poistenie, ak uzavretie takej zmluvy je povinné na získanie spotrebiteľského úveru alebo na jeho získanie za ponúkaných podmienok,

l) úrokovej sadzbe, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsobe jej úpravy a prípadných poplatkoch pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

m) následkoch nesplácania spotrebiteľského úveru,

n) veriteľom vyžadovanom zabezpečení alebo poistení,

o) práve na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

p) práve na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postupe pri takom splatení spotrebiteľského úveru, práve veriteľa na náhradu nákladov spojených so splatením spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti a spôsobe určenia ich výšky,

q) práve spotrebiteľa na okamžité a bezplatné informácie o výsledku nahliadnutia veriteľa do príslušnej databázy na účely posúdenia jeho schopnosti splácať spotrebiteľský úver,

r) práve spotrebiteľa dostať na vlastnú žiadosť a bezplatne jedno vyhotovenie návrhu zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

s) dobe, počas ktorej je veriteľ viazaný informáciami poskytovanými pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

t) priemernej hodnote ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver zverejnenej podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok.

Informácie podľa odseku 1 je veriteľ alebo finančný agent povinný poskytnúť prostredníctvom formulára pre štandardné informácie o spotrebiteľskom úvere, ktorý je uvedený v prílohách č. 3 a 4, a to v listinnej podobe alebo v podobe zápisu na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi. Všetky dodatočné informácie iné ako v odseku 1 poskytne veriteľ alebo finančný agent spotrebiteľovi v samostatnom dokumente.

Ak sa zmluva o spotrebiteľskom úvere na žiadosť spotrebiteľa uzavrela prostredníctvom prostriedku diaľkovej komunikácie, 10) ktorý neumožňuje poskytnúť informácie podľa odseku 1 spôsobom podľa odseku 2, veriteľ tieto informácie poskytne spotrebiteľovi bezprostredne po uzavretí zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Ak je spotrebiteľský úver ponúkaný spotrebiteľovi prostredníctvom prostriedku diaľkovej komunikácie, ktorým je telefón, je veriteľ alebo finančný agent povinný poskytnúť spotrebiteľovi informácie o charakteristike poskytovanej finančnej služby v rozsahu podľa odseku 1 písm. c) až f) a h), ročnej percentuálnej miere nákladov uvedenej formou reprezentatívneho príkladu a o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť; ustanovenia osobitného predpisu o informovaní spotrebiteľa pred uzavretím zmluvy na diaľku tým nie sú dotknuté. Veriteľ je povinný spotrebiteľovi na jeho žiadosť bezplatne poskytnúť jedno vyhotovenie návrhu zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Táto povinnosť sa neuplatňuje voči spotrebiteľovi, s ktorým veriteľ v čase rokovania o návrhu zmluvy o spotrebiteľskom úvere nie je ochotný pristúpiť k uzavretiu zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Veriteľ alebo finančný agent je povinný poskytnúť spotrebiteľovi primerané vysvetlenie, aby mohol posúdiť, či ponúkaná zmluva o spotrebiteľskom úvere spĺňa jeho potreby a zodpovedá jeho finančnej situácii, a to aj objasnením informácií, ktoré sa poskytujú pred uzavretím zmluvy podľa odseku 1, základných vlastností ponúkaných úverových produktov a konkrétneho vplyvu, ktorý môžu mať na spotrebiteľa, vrátane dôsledkov neplnenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere spotrebiteľom. Veriteľ môže využívať na finančné sprostredkovanie pri poskytovaní spotrebiteľských úverov samostatných finančných agentov a viazaných finančných agentov podľa osobitného zákona.⁹⁾ Veriteľ je oprávnený využívať osoby podľa prvej vety, len ak sú tieto osoby zapísané v registri finančných agentov, finančných poradcov, finančných sprostredkovateľov z iného členského štátu Európskej únie v sektore poistenia alebo

zaistenia a viazaných investičných agentov. Veriteľ môže využívať na finančné sprostredkovanie pri poskytovaní spotrebiteľských úverov len osoby, ktoré sú oprávnené na vykonávanie tejto činnosti. Veriteľ je povinný zabezpečiť odbornú spôsobilosť svojich zamestnancov, ktorí prichádzajú do styku s neprofesionálnym klientom. Odbornou spôsobilosťou zamestnancov veriteľa podľa odseku 9 je základný stupeň odbornej spôsobilosti podľa osobitného zákona. Veriteľ je povinný zabezpečiť overenie odbornej spôsobilosti zamestnancov podľa odseku 10 postupom podľa osobitného zákona. Veriteľ je povinný viesť zoznam zamestnancov podľa odseku 9. Ak ide o zmluvu o spotrebiteľskom úvere, podľa ktorej splátky spotrebiteľa nevedú k okamžitému zodpovedajúcemu zníženiu celkovej výšky spotrebiteľského úveru, ale v období a za podmienok určených v zmluve o spotrebiteľskom úvere alebo v inej zmluve sa použijú na vytvorenie kapitálu, je veriteľ povinný v informáciách podľa odseku 1 zrozumiteľne a stručne uviesť, či použitie takto vytvoreného kapitálu zaručuje splatenie celkovej výšky spotrebiteľského úveru čerpaného na jej základe. Ak ide o úver formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť do jedného mesiaca, poskytujú sa minimálne informácie podľa odseku 1 písm. c), f) a g) a § 5 ods. 1 písm. b) a c).

Podľa § 11 citovaného zákona poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,
- b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y),
- c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo
- d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

Ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje najmä posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa a účelové použitie údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa na vytvorenie zdania väčšej schopnosti spotrebiteľa splácať úver, ako tomu v skutočnosti je.

Podľa čl. 3 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 (ďalej iba „Smernica“) zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa.

Podľa čl. 3 ods. 2 Smernice podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevyklučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo dodávateľ vznesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz.

Podľa čl. 5 Smernice v prípade zmlúv, kde sú všetky alebo niektoré podmienky ponúkané spotrebiteľovi v písomnej forme, musia byť vždy tieto podmienky vypracované v jednoduchom zrozumiteľnom jazyku. Kde existuje pochybnosť o zmysle podmienky, prednosť má interpretácia priaznivejšia pre spotrebiteľa. Toto pravidlo interpretácie neplatí v súvislosti s postupmi stanovenými v článku 7 (2).

Podľa čl. 6 ods. 1 Smernice členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany obhajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

Podľa čl. 7 ods. 1 Smernice členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a súťažiacich existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.

Podľa § 3 ods. 3 zák. č. 250/2007 Z.z. v znení ku dňu 7.1.2013 každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa § 153 ods. 4 O.s.p. ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve (16ab) alebo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky alebo mu na základe takejto podmienky súd uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dojednané v spotrebiteľskej zmluve.

Úverová zmluva, z ktorej si žalobca vyvodzuje svoj peňažný nárok uplatnený žalobou je tak, ako už bolo súdom skôr konštatované, spotrebiteľskou zmluvou, pri uzatváraní ktorej spoločnosť Home Credit Slovakia, a.s. vystupovala ako dodávateľ a žalovaná vystupovala ako spotrebiteľ, lebo pri uzatváraní zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 1, 3, 4 Občianskeho zákonníka). Ide pritom o štandardný spotrebiteľský vzťah, v rámci ktorého neboli zmluvné podmienky individuálne dojednané.

Základným znakom spotrebiteľských zmlúv je, že nesmú obsahovať ustanovenia spôsobujúce značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Obsahom spotrebiteľských zmlúv tak nesmú byť neprijateľné zmluvné podmienky, príkladmo vypočítané v ustanovení § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka. Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami je pritom garantovaná tak vnútroštátnym právom ako aj právom Európskej únie (viď už predtým citované zákonné ustanovenia, ale aj iné).

Neprijateľné zmluvné podmienky v spotrebiteľských zmluvách sú v ustanovení § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka vymedzené iba príkladmo, čo znamená, že sa nejedná o výpočet taxatívny a ako neprijateľnú podmienku možno vyhodnotiť aj iné zmluvné dojednania. Neprijateľnou podmienkou v zmysle už ustálenej judikatúry súdov Slovenskej republiky pritom môže byť nielen samotný obsah konkrétneho zmluvného dojednania spotrebiteľského záväzku, ale tiež spôsob jeho formálneho vyjadrenia, pod ktorý je nutné zahrnúť aj prípadné nekalé praktiky dodávateľa v procese uzatvárania spotrebiteľskej zmluvy. Inými slovami, neprijateľnými sú aj aké zmluvné podmienky, ktoré sú bezprostredným dôsledkom nekalej praktiky dodávateľa pri uzatváraní zmluvného vzťahu so spotrebiteľom.

V tejto súvislosti súd nemohol neprihliadať na tú časť výpovede žalovanej, na pojednávaní pred súdom, v ktorej namietala veľkosť písmen textu úverovej zmluvy, na ktorej dodávateľ Home Credit Slovakia, a.s. s ňou uzavrel spotrebiteľský záväzok. Podľa žalovanej text formulárovej zmluvy bol napísaný takými malými písmenami, že jej to bránilo si zmluvu prečítať a oboznámiť sa s jej obsahom. S touto námietkou žalovanej je treba súhlasiť.

Na uzavretie zmluvy o úvere dňa 7.1.2013 spoločnosť Home Credit Slovakia, a.s. použila ňou bežne, pre tieto účely, používaný formulár s predtlačným textom (skutočnosť známa z rozhodovacej činnosti súdu), ktorý je voľným okom nečitateľný. Veľkosť písmen tohto textu reálne neumožňuje priemernému spotrebiteľovi čo i len oboznámiť sa s týmto textom a vyhodnotiť jeho dôsledky. Tento záver v celom rozsahu potvrdila samotná žalovaná, ktorá na pojednávaní prehlásila, že veľkosť písmen predtlačného textu zmluvy jej neumožnila si zmluvu prečítať. Zmluvu o úvere tak podpísala bez toho, aby mala vedomosť o podmienkach úveru, včítane vedomostí o úrokoch a poplatkoch, lebo pri uzatváraní zmluvy jej bola oznámená iba výška úveru a splátok. Spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. ako dodávateľovi pritom nič nebránilo formulárovú zmluvu pripraviť tak, aby spotrebiteľ získal reálnu možnosť oboznámiť sa s celým rozsahom povinností vznikajúcich mu uzavretím zmluvy. Takú zásadnú a dôležitú informáciu, ako je odkaz na úverové zmluvné podmienky, v ktorých sú prakticky upravené všetky povinnosti spotrebiteľa, mali byť minimálne uvedené zvýrazneným písmom, aby spotrebiteľa upozorňovali na nevyhnutnosť preštudovania zmluvy v celom jej rozsahu, včítane úverových zmluvných podmienok. Podľa názoru súdu dodávateľ Home Credit Slovakia, a.s. takýto typ formulárovej zmluvy na uzavretie zmluvy o spotrebiteľskom úvere so žalovanou použil zámerne, v snahe odradiť žalovanú ako spotrebiteľku od možnosti reálne sa oboznámiť s obsahom zmluvy, včítane všeobecných úverových podmienok a tým získať kvalifikovaný obraz o podmienkach poskytnutia úveru a vyhodnotiť ich dôsledky na ňu ako spotrebiteľku. Dôkazom toho je skutočnosť, že dodávateľ Home Credit Slovakia, a.s. tento typ formulára zmluvy použil pri uzavretí zmluvy so žalovanou dňa 7.1.2013 aj keď mal vedomosť, že súdy takýto formulár, pre veľkosť písmen jeho textu, považujú za neprijateľnú podmienku v zmysle ustanovenia § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, ako to vyplýva aj z

rozsudku Okresného súdu Žilina zo dňa 10.1.2012 č. k. 13C 69/2011-13, ktorý na odvolanie označeného dodávateľa bol ako vecne správny potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Žiline zo dňa 20.6.2013 sp. zn. 6Co 176/2013, ale tiež z rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 8.10.2012 č.k. 8C 48/2012-45 potvrdeným rovnako Krajským súdom v Žiline jeho rozsudkom zo dňa 23.10.2013 sp. zn. 6Co 139/2013. Napriek tomu, že spoločnosť Home Credit Slovakia, a.s. využila svoje právo na opravný prostriedok, v dôsledku čoho citované rozhodnutie Okresného súdu Žilina nebolo ešte v čase uzavretia zmluvy so žalovanou právoplatné, podľa názoru súdu a poukazom na ustanovenie § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka, bolo primerané okolnostiam očakávať, že dodávateľ sa zdrží aj po rozhodnutí prvostupňového súdu používania formulára s rovnakou neprijateľnou podmienkou, ako v prípade, o ktorom rozhodoval Okresný súd Žilina v konaní pod sp. zn. 13C 69/2011. Už tohto dôvodu a v súlade s ustanovením § 153 ods. 4 O.s.p. súd v tomto konaní nemohol dôjsť k inému záveru, než že dodávateľ Home Credit Slovakia, a.s. pri uzatváraní úverovej zmluvy so žalovanou dňa 7.1.2013 konal spôsobom, pre ktorý je táto zmluva absolútne neplatná zo skôr uvedených dôvodov (veľkosť písma predtlačeneho textu formulárovej zmluvy použitej na uzatvorenie zmluvy pre jeho nečitateľnosť neumožňovala žalovanej ako spotrebiteľke oboznámiť sa s obsahom zmluvy a tým aj podmienkami, za ktorých jej bol úver poskytovaný). Pre absolútnu neplatnosť zmluvy ako takej je potom treba aj jej všetky ostatné podmienky považovať za neprijateľné a tým aj za neplatné. Na tomto právnom závere nič nemení skutočnosť, že v čase uzavretia zmluvy so žalovanou ustanovením § 53c Občianskeho zákonníka nebola ešte stanovená veľkosť písma textu spotrebiteľskej zmluvy, keď k tomu expresis verbis došlo až zákonom č. 106/2014 Z.z., ktorým došlo k novele niektorých ustanovení Občianskeho zákonníka, okrem iného aj ustanovenia § 53c (článok I. bod 6 zákona) s účinnosťou od 1.1.2015, lebo tento právny názor podporuje aj ustanovenie § 18 novely nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ustanovenia spotrebiteľskej zmluvy, ako aj ustanovenia obsiahnuté vo všeobecných obchodných podmienkach alebo v akýchkoľvek iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou musí dodávateľ uviesť písmom, ktorého výška je najmenej 1,9 mm. K rovnakému záveru došli aj súdy (Okresný súd Žilina, Okresný súd Liptovský Mikuláš a Krajský súd v Žiline) v už citovaných rozhodnutiach, pričom v skôr citovaných rozhodnutiach uvedené skutkové a právne závery oboch súdov v celom rozsahu za vecne správne považoval aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v konaní o dovolaní proti týmto rozhodnutiam vedenom pod sp. zn. 1Cdo 320/2013 (viď rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 24.11.2015 sp. zn. 1Cdo 320/2013, uverejnený aj v časopise Zo súdnej praxe č. 1/2016).

Vzhľadom na uvedené súd potom ustálil, že úverová zmluva uzavretá dňa 7.1.2013 medzi dodávateľom Home Credit Slovakia, a.s. a žalovanou ako spotrebiteľkou tvoriaca základ žalobcom uplatňovaného peňažného nároku je z dôvodov podľa § 53 ods. 4, 5 Občianskeho zákonníka v spojení s § 135 ods. 4 O.s.p. absolútne neplatná.

Naviac súd neplatnosť tejto zmluvy vidí aj z dôvodov ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Konanie spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. spočívajúce v použití takého dopredu pripraveného formulára úverovej zmluvy, ohľadne ktorého už súd v inom konaní (konanie sp. zn. 13C 69/2011 Okresného súdu Žilina, ale aj konanie sp. zn. 8C 48/2012 Okresného súdu Liptovský Mikuláš) rozhodol, že v dôsledku neprimeranej veľkosti písma je zmluva absolútne neplatná pre neprijateľnú podmienku sa bez akýchkoľvek pochybností prieči dobrým mravom a preto potom táto zmluva ako celok by bola absolútne neplatná v zmysle ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka pre jej rozpor s dobrými mravmi.

Podľa § 451 Občianskeho zákonníka kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 457 Občianskeho zákonníka ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Zhodným tvrdením účastníkov konania (žalobca v žalobe, žalovaná pri svojom výsluchu pred súdom) bolo preukázané, že spoločnosť Home Credit Slovakia, a.s. na základe zmluvy uzavretej so žalovanou dňa 7.1.2013 poskytol žalovanej peňažné prostriedky vo forme úveru vo výške 509,- EUR a žalovaná tejto spoločnosti vrátila iba ich časť vo výške 89,36 EUR. Zmluva, na základe ktorej žalovaná prijala peňažné prostriedky vo výške 509,- EUR je absolútne neplatná, v dôsledku čoho žalovaná je povinná túto sumu vrátiť. Žalovaná však vrátila iba sumu 89,36 EUR a tak je povinná vrátiť zvyšnú časť prijatých peňažných prostriedkov vo výške 419,64 EUR.

Podľa § 524 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Podľa § 526 Občianskeho zákonníka postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi. Dokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením postupcovi. Ak postúpenie pohľadávky oznámi dlžníkovi postupca, nie je dlžník oprávnený sa dožadovať preukázania zmluvy o postúpení.

Zmluvou uzavretou dňa 23.1.2014 medzi spoločnosťou Home Credit Slovakia, a.s. a žalobcom, spoločnosť Home Credit Slovakia, a.s. postúpila svoju pohľadávku voči žalovanej zo zmluvy o úvere uzavretej dňa 7.1.2013 na žalobcu. Uzavretie zmluvy o postúpené pohľadávky žalovanej bolo v súlade s ustanovením § 526 Občianskeho zákonníka oznámené listom zo dňa 19.11.2014, ktorý žalobca súdu predložil spolu so žalobou a ktorého doručenie žalovaná nepoprela. Uzavretím tejto zmluvy pohľadávka spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. voči žalovanej, vrátane práva žiadať to, čo označená spoločnosť poskytla žalovanej na základe neplatnej zmluvy prešla na žalobcu v zmysle § 524 a § 526 Občianskeho zákonníka, preto na strane žalovanej vznikla povinnosť svoj dlh, spočívajúci vo vrátení časti poskytnutého úveru, splniť žalobcovi, lebo tento sa postúpením pohľadávky stal jej veriteľom.

Žalovaná Jolana Cinová prejavila ochotu svoj dlh splniť žalobcovi, žiadala však na splnenie dlhu povoliť mesačné splátky vo výške 50,- EUR. Vychádzajúc zo sociálnych pomerov žalovanej (dôchodkyňa s mesačným príjmom 240,- EUR) a podľa § 160 ods. 1 O.s.p., súd potom uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 419,64 EUR v mesačných splátkach vo výške 50,- EUR. Zároveň určil splatnosť prvej splátky a zročnosť ostatných splátok s tým, že ak žalovaná v lehote splatnosti nezplatí čo len jednu splátku, stane sa zročným celý dlh.

Žalobca podanou žalobou žiadal priznať aj úroky z omeškania vo výške 8,25 % ročne zo sumy 633,86 EUR od 13.2.2014 do zaplatenia s tým, že úroky z omeškania za dobu od ním tvrdeného počiatku omeškania do 4.12.2014, t.j. do dňa vyhotovenia žaloby, vyčíslil sumou 42,27 EUR.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. v znení platnom ku dňu žalobcom tvrdeného omeškania výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Žalobca počiatok omeškania žalovanej so splnením dlhu určil dňom 13.2.2014 dôvodiac, že žalovaná na splnenie svojho dlhu bola vyzvaná výzvou zo dňa 23.1.2014, dlh v zmysle výzvy bola povinná splniť v lehote 15 dní od doručenia výzvy a keďže tak doposiaľ neurobila, po pripočítaní času na doručenie výzvy prostredníctvom pošty a poskytnutej lehoty na plnenie, žalovaná je najneskôr od 13.2.2014 v omeškaní so splnením svojho dlhu, lebo dlh bola povinná splniť najneskôr do 12.2.2014.

Žalovaná doručenie výzvy na plnenie a ani skutočnosť, že svoj dlh nespĺnila doposiaľ, nepoprela a tak súd v zhode so žalobcom omeškanie žalovanej určil počnúc dňom 13.2.2014. Po zistení, že žalobcom žiadaná výška úrokov z omeškania je v zhode s citovaným zákonným ustanovením a základnou úrokovou sadzbou uplatňovanou Európskou centrálnou bankou ku dňu počiatku omeškania žalovanej

(0,25 % p.a.), žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi aj úroky z omeškania z priznanej istiny vo výške 8,25 % p.a. od 13.2.2014 až do splnenia dlhu, t. j. zaplattenia sumy 419,64 EUR.

Žalobca sa žalobou domáhal žalovanej uložiť povinnosť zaplatiť mu 633,86 EUR, ročný úrok z omeškania 42,27 EUR a úrok z omeškania vo výške 8,25 % ročne zo sumy 633,86 EUR od 5.12.2014 do zaplattenia. Z dôvodov skôr uvedených, žaloba žalobcu je dôvodná iba v časti o zaplattenie 419,64 EUR spolu s úrokmi z omeškania vo výške 8,25 % ročne od 13.2.2014 do zaplattenia, preto súd žalobu žalobcu v časti prevyšujúcej priznanú istinu s úrokmi z omeškania vo výške 8,25 % ročne od 13.2.2014 do zaplattenia zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 151 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 2 O.s.p.

Žalobca podal včas návrh na náhradu trov konania a ich výšku vyčíslil sumou 118,90 EUR na trovách právneho zastúpenia a sumou 37,50 EUR na súdnom poplatku zo žaloby. Žalovaná návrh na náhradu trov konania nepodala.

Žalobca bol v konaní čiastočne úspešný keď oproti žiadanému peňažnému plneniu vo výške 743,56 EUR (633,86 EUR na istine a 209,70 EUR na úrokoch z omeškania počítajúc do dňa rozhodnutia súdu), mu bolo priznané peňažné plnenie vo výške 492,04 EUR (419,64 EUR na istine a 72,40 EUR na úrokoch z omeškania počítajúc do dňa rozhodnutia súdu) a tak v konaní mal úspech v rozsahu 66 % a žalovaná mala úspech v rozsahu 34 %, čo predstavuje neúspech žalobcu, preto pomer úspechu a neúspechu žalobcu je 32 %. Žalobcovi preto náhrada trov konania patrí v rozsahu 32 % jeho skutočných trov.

Žalobca trovy konania vyčíslil v žalobe a to trovy právneho zastúpenia vo výške 118,90 EUR a trovy na súdnom poplatku zo žaloby vo výške 37,50 EUR. Vychádzajúc z takto vyčíslených trov konania žalobcom a vo vzťahu k trovám právneho zastúpenia žalobcu potupujúc podľa vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, súd trovy právneho zastúpenia žalobcu v konaní určil sumou 118,88 EUR (pri hodnote sporu vo výške 676,13 EUR odmena právneho zástupcovi žalobcu patrí podľa § 10 ods. 1 citovanej vyhlášky v tarife po 41,49 EUR a to za dva úkony právnej služby: 1/ prevzatie zastúpenia, 2/ žaloba, spolu na odmene 82,98 EUR, podľa § 16 ods. 3 vyhlášky režijný paušál za uvedené úkony vykonané v roku 2014 po 8,04 EUR, spolu na režijnom paušále 16,08 EUR, spolu 99,06 EUR a po pripočítaní 20 % DPH, čo je 19,82 EUR, trovy právneho zastúpenia sú vo výške 118,88 EUR). Pri rozsahu náhrady trov konania vo výške 32 % (§ 142 ods. 2 O.s.p.) je potom žalovaná povinná žalobcovi na účet jeho právneho zástupcu na trovách právneho zastúpenia zaplatiť 38,04 EUR a na súdnom poplatku zo žaloby 12,- EUR.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie na Okresný súd Bardejov v lehote 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napadá, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a)
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 205 ods. 2 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 O.s.p.).